

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23789/2023
13.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Стојић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ, ГГ и ДД, сви са пребивалиштем у ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Зоран Милојковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5665/22 од 11.04.2023. године, у седници већа одржаној 13.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5665/22 од 11.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1872/21 од 16.06.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезани тужени да тужиоцу на име дуга солидарно исплате износ од 120.000 USD, са домицилном каматом почев од 23.03.2012. године као дана подношења тужбе до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му солидарно на име враћања зајма исплате износ од 94.600 евра са законском затезном каматом на тај износ почев од дана подношења тужбе 23.03.2012. године до коначне исплате, као неоснован, као и у делу за исплату износа досуђеног ставом првим изреке, у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом у висини референтне каматне стопе ЕЦБ на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена за период од подношења тужбе до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужиоца за одређивање привремене мере којом би се забранило туженима свако отуђење и оптерећење непокретности – стана број ..., површине 104 м2 који се налази у Улици ... број ... у ... постојећи на кат.парцели .../... уписан у Лист непокретности бр. ... КО ... до правноснажног окончања овог поступка. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5665/22 од 11.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става другог изреке, тако што су обавезани тужени да тужиоцу на име дуга солидарно исплате износ од 94.600 евра са затезном каматом по стопи коју одређује Европска централна банка за период од 23.03.2012. године до 24.12.2012. године, а за период од 25.12.2012. године до коначне исплате у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8% поена, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, док је у преосталом делу захтев за исплату законске затезне камате на износ од 94.600 евра за период од 23.03.2012. године до 24.12.2012. године у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8% поена, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде тако што су обавезани тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 1.827.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију из свих законом предвиђених разлога.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нема ни повреде из члана 374. став 1. у вези члана 8.ЗПП, јер је другостепени суд правилно применио све одредбе овог закона и за своју одлуку оценом доказа дао јасне и довољне разлоге о свим битним чињеницама.

Наводима ревизије да другостепена пресуда садржи недостатке због којих се не може испитати, да не садржи разлоге о битним чињеницама, а да су дати разлози нејасни и противречни, указује се на битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, а то није разлог због ког ревизија може да се изјави, сходно одредби члана 407. ЗПП.

Другостепени суд је на основу члана 383. став 4. ЗПП отворио расправу и утврдио да су тужилац у својству зајмодавца и сада пок. ЂЂ, правни претходник тужених, у својству зајмопримца у период од 2004. године до 2005. године закључили 12 усмених уговора о зајму по основу којих је тужилац ЂЂ на зајам предао износ од 120.000 USD и износ од 94.600 евра. О учињеним позајмицама нису сачињене признанице. Износ од 120.000 USD ЂЂ је искористио за куповину друштвеног предузећа „ЕЕ“ у поступку својинске трансформације, док је износ од 94.600 евра коришћен за исплату зарада радницима овог предузећа. Иако је између ЂЂ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ 04.02.2004. године закључен уговор о конзорцијуму ради куповине друштвеног капитала у субјекту приватизације ДП „ЕЕ“, уговор о продаји друштвеног капитала је закључен између Агенције за приватизацију и ЖЖ у својству купца дана 10.02.2004.

године, с тим што је средства за реализацију уговора обезбедио ЂЂ. Предмет уговора је била продаја друштвеног капитала за купопродајну цену од 12.787.000,00 динара, који износ одговара противвредности од 184.993,89 евра са исплатом у 6 рата коју је купац у целости измирио. Тужилац је у присуству 33 и ЈЈ, током јануара 2004. године ЂЂ предао на зајам износ од 120.000 USD, с тим што о учињеној позајмици нису сачинили признаницу нити су се договарали о року враћања новца. Како предузеће „ЕЕ“ није радило онако како се очекивало, ЂЂ је током 2004. и 2005. године замолио тужиоца да му позајми новац за плате радницима, што је тужилац пристао, тако да је позајмице вршио два пута месечно у износима од око 10.000 евра које износе су КК и ЛЛ уплаћивали на рачун фирме „ЉЉ“ с обзиром да рачун овог предузећа није био у блокади. Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке на рачун „ЉЉ“ у периоду од 14.07.2004. године до 27.08.2005. године вршене су уплате позајмица од стране КК у укупном износу од 2.077.200,00 динара, ЛЛ у износу од 1.260.000,00 динара, ЖЖ у износу од 541.000,00 динара и АА у износу од 2.620.000,00 динара, што све укупно износи 6.498.200,00 динара, с тим што је са рачуна овог привредног субјекта у периоду од 31.03.2005. године до 25.11.2005. године дошло до подизања новчаних средстава на терет уплаћених позајмица у износу од 411.100,00 динара, али да се не може утврдити које физичко лице је подизало новац са рачуна.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је делимично потврдио, а делимично преиначио првостепену пресуду и обавезао тужене као правне следбенике пок. ЂЂ да тужиоцу на основу уговора о зајму исплате поред износа од 120.000 USD и износ од 94.600 евра са каматом у смислу одредаба члана 148., 262., 557., 559. и 562. Закона о облигационим односима, налазећи да је тужилац сада покојном ЂЂ у својству зајмодавца почетком 2004. године позајмио износ од 120.000 USD, као и да му је у периоду од 14.07.2004. године до 28.07.2005. године у више наврата позајмио укупни износ од 94.600 евра, који износи тужиоцу нису враћени. У односу на примопредају 120.000 USD правном претходнику тужених, исказ тужиоца је потврђен исказима сведока ЈЈ и 33 у чијем присуству је извршена примопредаја новца, као и исказом сведока ЖЖ који има сазнање о учињеном зајму, док је у односу на примопредају 94.600 евра исказ тужиоца потврђен исказима сведока КК и ЛЛ да је тужилац у више наврата позајмљивао новац за исплату зарада запослених у предузећу „ЕЕ“, а у вези са тим и налазом и мишљењем судског вештака. Тужени су приговор ограничене одговорности истакли на рочишту на коме је закључена расправа пред другостепеним судом, при чему у циљу утврђивања вредности наслеђене имовине нису приложили нити предложили извођење доказа, а што су били дужни сходно правилу о терету доказивања прописаног одредбом члана 231. Закона о парничном поступку, због чега нису прихваћени наводи тужених да се њихова одговорност за дугове протеже само до висине наслеђеног дела.

По налажењу Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је оценио основаним захтев тужиоца за исплату утуженог износа, због чега су неосновани ревизијски наводи који указују на супротно.

Одредбом члана 557. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других замењивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари, исте врсте, истог квалитета. Обавезе зајмопримца прописане су одредбом члана 562.

став 1. истог закона, тако што је зајмопримац дужан вратити, у уговореном року, исту количину ствари, исте врсте и квалитета. Дејства уговора, прописана су одредбом члана 148. став 1. Закона о облигационим односима, тако што уговор ствара права и обавезе за уговорне стране.

У конкретном случају, правни претходник тужених је у својству зајмопримца, односно уговорне стране по усменим уговорима о зајму, примио од тужиоца почетком 2004. године износ од 120.000 USD и у периоду од 14.07.2004. године до 28.07.2005. године износ од 94.600 евра, а овакав материјално-правни однос представља основ за постојање обавезе тужених као правних следбеника покојног ЂЂ у односу на тужиоца за повраћај примљеног зајма. То води закључку да је тужбени захтев тужиоца основан.

Пресуда је заснована на чињеничном стању утврђеном пред другостепеним судом након отварања расправе и на исто је другостепени суд правилно применио материјално право. У поступку је утврђено да је између тужиоца и правног претходника тужених закључено више усмених уговора о зајму, те је правилно примењено правило о терету доказивања прописано одредбама члана 228., 231. ЗПП у односу на обавезу тужених да докажу да је позајмљени новац враћен.

У оспоравању правилности примене материјалног права, ревизијом се указује на одсуство писаних уговора о зајму, што није од утицаја на другачију одлуку с обзиром да уговор о зајму може бити закључен не само у писменој већ и у усменој форми, као у конкретном случају. У односу на примену одредбе члана 222. Закона о наслеђивању и наводе тужених да се њихова одговорност за дугове свог правног претходника протеже само до висине онога што су наследили, другостепени суд је правилно применио правила о терету доказивања, па их овај суд неће понављати.

На основу изложеног, ревизија тужених је одбијена као неоснована и одлучено као у изреци пресуде, у смислу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом одредаба члана 165. став 2. у вези члана 153., 154. и 163. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**